

**PRAWO O NOTARIACIE
KODEKS ETYKI
ZAWODOWEJ NOTARIUSZA
KSIĘGI WIECZYSTE
POSTĘPOWANIE
WIECZYSTOKSIĘGOWE**

Aleksander Oleszko, Radosław Pastuszko

PRZEPISY Z WPROWADZENIEM

3. WYDANIE

**PRAWO O NOTARIACIE
KODEKS ETYKI
ZAWODOWEJ NOTARIUSZA
KSIĘGI WIECZYSTE
POSTĘPOWANIE
WIECZYSTOKSIĘGOWE**

Aleksander Oleszko, Radosław Pastuszko

PRZEPISY Z WPROWADZENIEM

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

3. WYDANIE

Stan prawny na 21 marca 2022 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Anna Popławska

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-341-3
3. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-książki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów 9

Wprowadzenie 11

Część pierwsza Wprowadzenie

Rozdział I

**Prawo o notariacie współczesnym konstruktem preferencji
prawa bez sporu w kulturze obrotu cywilnoprawnego
w interesie prywatnym i publicznym (interesie ogólnym) 19**

Rozdział II

**Czynności notarialne symptomem nowoczesnego statusu
auctoritas notariusza wyznaczonym kompetencjami aktu
powołania 23**

1. *Auctoritas* notariusza nowoczesnym odniesieniem
sprawowania *iurisdictio* w porządku prawnym państwa 23
2. Znaczenie orzecznictwa prejudycjalnego
Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
w sprawach notarialnych 27
3. Najnowsze kierunki orzecznictwa Trybunału
Konstytucyjnego w relacji do prawodawstwa unijnego
w sprawach notarialnych 31

Rozdział III

Zróznicowanie rodzajowe oraz funkcjonalne czynności notarialnych reakcją na dobrowolne kształtowanie stosunków cywilnoprawnych i akceptacją bezpieczeństwa obrotu bez udziału przymusu sądowego	34
1. Alternatywny wybór stosowania prawa bez sporu między notariuszem a sądem. Sytuacja prawna notariusza jako uczestnika postępowania sądowego	34
2. Pozasądowy dokument notarialny równoważny mocy urzędowej organów władztwa publicznego	38
2.1. Sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia	38
2.2. Podejmowanie czynności dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego	41
2.3. Ustanowienie zarządu sukcesyjnego przedsiębiorstwa osoby fizycznej	44
2.3.1. Uwagi wstępne	44
2.3.2. Powołanie (odwołanie) zarządcy za życia przedsiębiorcy	46
2.3.3. Ustanowienie zarządu <i>post mortem</i>	47
2.4. Złożenie e-wniosku o wpis w księdze wieczystej	49
3. Powzięcie wątpliwości w konstrukcie błędu wykładni prawa	51

Rozdział IV

Usługa notarialna konstruktem dokumentu urzędowego	54
1. Wielofunkcyjne postaci czynności notarialnych i niejednorodny status zawodowy notariusza. Fragmenty są jednak „całościami”. Konieczna rekonstrukcja	54
2. Usługa notarialna w kategorii swobody przedsiębiorczości ...	57
3. Usługa zaufania publicznego	66

Rozdział V

Sprawowanie pieczy samorządu notarialnego w zakresie jurysdykcji prewencyjnej wyznaczeniem prokreatywnych kompetencji notariusza w dokonywaniu czynności notarialnych	72
--	----

Część druga

Akty prawne

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1192; zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2320)	77
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1473; zm.: Dz.U. z 2021 r. poz. 516)	172
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 kwietnia 1991 r. w sprawie prowadzenia ksiąg notarialnych oraz przekazywania na przechowanie dokumentów sądom rejonowym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 2039)	184
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 kwietnia 1991 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru nad działalnością notariuszy i organów samorządu notarialnego (Dz.U. Nr 42 poz. 188)	188
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia wzoru zaświadczenia o uzyskaniu statusu zastępcy notarialnego (Dz.U. poz. 943)	192
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 października 2015 r. w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej i ich przekazywania sądom oraz prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych (Dz.U. poz. 1645)	194
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 września 2016 r. w sprawie sposobu uiszczania i wysokości opłat za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym przez notariusza albo sąd (Dz.U. poz. 1420)	197
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie sposobu sporządzenia elektronicznego wypisu i wyciągu z aktu notarialnego (Dz.U. poz. 833)	199
Uchwała Nr 19 z późniejszymi zmianami Krajowej Rady Notarialnej z dnia 12 grudnia 1997 r. Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza	202

WPROWADZENIE

30 lat obowiązywania Prawa o notariacie (p.n.) to dobry prognostyk na dalsze trwanie notariatu i odpowiadanie na zapotrzebowanie społeczne stosowania prawa bez sporu w wymiarze jurysdykcyjnym, a jeszcze bardziej kulturowym. Istotne przyspieszenie aktualizacji ustawy z 1991 r. nastąpiło po 1.05.2004 r. i wstąpieniu przez polski notariat w struktury unijne, a notariusze stali się autorami osobistej redakcji wielu autentycznych dokumentów notarialnych (dokumentów pozasądowych) w obrocie transgranicznym Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej. Obowiązek przestrzegania standardów unijnych wyrażanych w zasadach wzajemności, proporcjonalności oraz niedyskryminacji zawodowej, wzmocnił polskich notariuszy w wymiarze indywidualnym konstruktu wolnego zawodu z wymiarem samorządowym w ramach sprawowanej konstytucyjnie gwarantowanej pieczy „nad należyтым wykonywaniem obowiązków w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony” (por. art. 17 ust. 1 Konstytucji RP).

Prawodawstwo oraz orzecznictwo unijne (TSUE) wraz z Traktatami (TFUE) pozostawiło suwerenowi oraz państwu członkowskiemu decydowanie o statusie prawnym notariusza. Natomiast ujednoliciło zapewnienie notariuszom jednolitych standardów swobody przedsiębiorczości niezależnie od przynależności państwowej notariusza państwa pochodzenia. Wyrok TS z 24.05.2011 r. w skonolidowanych sprawach przeciwko państwom członkowskim zakazał wprost uzależnienia powołania na notariusza od obywatelstwa

państwa pochodzenia (por. art. 11 pkt 1 p.n.)¹. Notariusz, nie tracąc oczywiście obywatelstwa państwa pochodzenia, stał się równocześnie „notariuszem unijnym”. Jeżeli państwo przyjmujące uzna za zasadne wyznaczenie notariuszowi siedziby kancelarii, rezydent bez żadnej dyskryminacji zawodowej staje się równoprawnym wolnym zawodem w sferze świadczenia usług notarialnych na własne ryzyko i odpowiedzialność. Nie zostaje naruszona zasada terytorializmu, tzn., że notariusz w przestrzeni UE nie może tworzyć równoczesnych filii czy oddziałów, tzw. matek, córek itp. poza wyznaczoną siedzibą kancelarii, która jest zawsze jedną kancelarią niezależnie od jej organizacyjnego funkcjonowania (por. art. 3 i 4 p.n.)².

Wiele określeń nazwanych w orzecznictwie TSUE np. „przedsiębiorczość”, „usługa notarialna”, „sprawa spadkowa”, „notarialny tytuł wykonawczy”, „dokument urzędowy”, „działalność notariusza w celu osiągnięcia interesu ogólnego”, „sprawowanie władztwa publicznego” (do czego wielokrotnie będziemy wracać w dalszej części) – ma charakter autonomiczny. Z tych powodów wykładnia przepisów polskiego prawa notarialnego wymaga uwzględnienia podobieństw oraz różnic w porównaniu z orzecznictwem unijnym, co przyczynia się do ujednoczenia stosowania prawa w owej przestrzeni porządku prawnego wraz z orzecznictwem prejudycjalnym (rozd. II pkt 2). I tak np. TS uznał, że zarówno czynności wykonywane przez notariusza w ramach prowadzonej kancelarii, jak i administrowanie wymiarem sprawiedliwości w niektórych państwach (np. w Austrii, Belgii, na Łotwie i Węgrzech) w zakresie zleconym przez sąd w sprawach bez

¹ Wyrok TS z 24.05.2011 r. zapadł w skonsolidowanych sprawach przeciwko Belgii (C-47/08), Francji (C-50/08), Luksemburgowi (C-51/08), Austrii (C-53/08), RFN (C-54/08), Grecji (C-61/08). W dalszej kolejności czasowej zapadły kolejne wyroki TS, np. przeciwko Łotwie z 10.09.2015 r. (C-151/14), Węgrom z 1.02.2017 r. (C-392/15), Czechom z 15.03.2018 r. (C-575/16); wszystkie powołane w tekście wyroki TS dostępne są na stronie <https://curia.europa.eu>.

² Zasada terytorializmu jest również wyrazem poszanowania przez TSUE suwerenności państw członkowskich, czego wyrazem jest fakt, że notariusz z wyznaczoną siedzibą kancelarii we Francji nie może dokonywać czynności notarialnych w RFN itd. Od omawianej zasady należy odróżnić skuteczność urzędową i wykonawczą autentycznych dokumentów notarialnych w każdym z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Część pierwsza
Wprowadzenie

Rozdział I

PRAWO O NOTARIACIE WSPÓŁCZESNYM KONSTRUKTEM PREFERENCJI PRAWA BEZ SPORU W KULTURZE OBROTU CYWILNOPRAWNEGO W INTERESIE PRYWATNYM I PUBLICZNYM (INTERESIE OGÓLNYM)

Tytułowe wyeksponowanie kulturotwórczych funkcji czynności notarialnych w obrocie cywilnoprawnym ma na celu z jednej strony dowartościowanie profesjonalizmu zawodowego notariusza, naznaczonego empatią wobec uczestników, a z drugiej – poszukiwanie porządku prawnego bez sporu o kształtowanie sytuacji majątkowej, a nawet osobistej w interesie jednostki (por. np. art. 92 § 2 p.n.) w poszanowaniu interesu publicznego (interesu ogólnego – jedno z autonomicznych określeń orzecznictwa TSUE).

Empatię zawodową notariusza upatrujemy nie w statusie „przedsiębiorcy działającego we własnym imieniu”, tylko w nowym (współczesnym) odczytaniu treści art. 80 § 2 p.n. poddanym narracji bardziej literackiej¹ niż *stricte* jurystycznej, co nie wyklucza ostatecznego przesłania sprawowania przez notariusza jurysdykcji prewencyjnej, za którą ponosi odpowiedzialność prawną w trzech wymiarach:

¹ Kierujemy się w tym wypadku przesłaniem noblistki Olgi Tokarczuk, w Jej dwóch książkach: *Bieguni*, Kraków 2019 oraz *Czuły narrator*, Kraków 2020.

dyscyplinarnym, cywilnym oraz karnym². Idąc tropem Noblistki, notariusz w czynnościach notarialnych powinien szukać porządku prawnego i dobrze, że w tym obszarze nie jest psychologiem, gdyż psycholog to bardzo niepewny obiekt badań. W konstrukcie treści § 2 art. 80 p.n. największym wrogiem notariusza jest rutyna zawodowa i osobiste przekonanie, że dokonuje czynności we własnym imieniu i w taki sam sposób odmawia ich dokonania, jeżeli poweźmie wątpliwości w tym zakresie (por. np. art. 95e § 1, art. 95zh p.n.)³.

Przykładem rutyny może być sporządzenie przez doświadczonego notariusza umownego działu spadku na podstawie postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku zaopatrzonego obowiązkową klauzulą prawomocności podpisaną przez urzędnika sekretariatu wbrew postanowieniom art. 364 k.p.c., z którego jasno wynika, że prawomocność orzeczenia stwierdza sąd lub referendarz sądowy. Do złożonego e-wniosku w trybie art. 92 § 4 p.n. w zw. z art. 626⁴ k.p.c. notariusz dołączył przedmiotowe postanowienie sądu oraz wypis aktu notarialnego jako podstawy wpisu nabywców spadku przy odłączeniu do nowych ksiąg wieczystych otrzymanych nieruchomości. Wniosek został oddalony z przyczyn formalnych wobec wadliwej klauzuli prawomocności postanowienia sądowego, na podstawie którego zawarto umowę o dział spadku. Niestety nie jest to sytuacja odosobniona, a reakcja referendarza sądowego oddalającego e-wniosek wyjątkowa.

Nie chodzi o to, żeby notariuszowi przypisywać zawodowy ekskluzywizm, ale należy wymagać zdolności komunikacji z klientem, poznania i rozumienia zamiaru, a nadto celu złożonego oświadczenia woli oraz stosownej artykulacji w sposobie redakcji dokumentu urzędowego, w tym wypadku aktu notarialnego. To nie żaden sekret zawodowy zachowania notariusza we własnym imieniu, tylko obowiązek „działania na podstawie i w granicach prawa” (por. art. 7 Konstytucji RP)

² Pozostawiamy odpowiedzialność notariusza jako płatnika, która pozostaje odrębnym samym dla siebie zagadnieniem.

³ Ustawodawca nie wskazał, na czym polegają różnice między powzięciem wątpliwości a uzasadnionych wątpliwości jako przyczyn odmowy dokonania czynności notarialnej.

przy zastrzeżeniach, że: po pierwsze, notariusz w granicach kompetencji jest organem ochrony prawnej, a nie tylko podmiotem, z którym jakoby zawiera się umowy cywilnoprawne o dokonanie czynności notarialnej⁴; po drugie – wprawdzie nie podejmuje czynności o charakterze władczym, gdyż nie sprawuje władztwa publicznego (*vide* orzecznictwo TS), ale odpowiada za powierzone mu zadania w interesie publicznym⁵ [do tych zadań Sąd Najwyższy zaliczył m.in. występowanie notariusza jako ustawowego przedstawiciela wnioskodawcy, który w jego imieniu jest obowiązany złożyć e-wniosek (art. 92 § 4 i 4¹ w zw. z art. 626⁴ k.p.c.)]; po trzecie – w ten sposób spełnia czynność jurysdykcji prewencyjnej⁶, której – jak wskazaliśmy wyżej – nie zawsze przestrzega; wreszcie po czwarte – obowiązek wyjaśniająco-doradczy (art. 80 § 2 p.n.) nie powinien być oceniany jako wysublimowana informacja notariusza, która miałaby „zapewnić stronom prawidłową wiedzę o skutkach i zagrożeniach związanych z dokonywaną czynnością notarialną”⁷. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku I ACa 241/14 orzekł, że w świetle art. 81 p.n. „na ocenę odpowiedzialności notariusza [...] nie ma wpływu [...] udzielenie przez notariusza wyczerpujących wyjaśnień co do prawnych zagrożeń związanych z transakcją. Decydujące jest bowiem wyeliminowanie niebezpieczeństwa dokonania wadliwych czynności notarialnych, a nie jedynie zmuszenie stron do głębszej refleksji co do dokonywanej czynności”. O ile nie traktować powyższej wypowiedzi co do „zmuszania” stron do powzięcia głębszej refleksji jako swoistego rodzaju *licentia poetica*, o tyle teza o „zmuszaniu” stron ma swoją konotację w kwestii podejmowania woli dokonania czynności notarialnej pod

⁴ Tak zwłaszcza uchwała SN (7) z 23.09.2009 r., I KZP 7/09, OSNKW 2009/10, poz. 83 z glosami M.K. Kolasińskiego, PiP 2010/7, s. 126 i n. oraz Z. Bystrzyckiej (którą podzielały), „Rejent” 2010/4, s. 136 i n.

⁵ Z uzasadnienia uchwały SN z 8.03.2013 r., III CZP 5/13, LEX nr 1294199. Konstrukcję tę podjął SN przed nowelizacją art. 79 p.n. i dodaniem pkt 8a do tego przepisu.

⁶ Uchwała SN (7) z 7.12.2010 r., III CZP 86/10, OSNC 2011/5, poz. 49. W kontekście powyższego stanowiska zbyt daleko wysuwany jest wniosek, że notariusz „jedynie realizuje wolę obecnych przy podpisaniu umowy osób” (wyrok SA w Gdańsku z 22.12.2015 r., II AKa 388/15, LEX nr 2034126), wobec czego należałoby pomijać wymóg sprawowania jurysdykcji prewencyjnej.

⁷ Wyrok SA w Łodzi z 9.10.2014 r., I ACa 241/14, LEX nr 1544868.

wpływem groźby czy innego niekonwencjonalnego nagannego zachowania, co raczej jest kwestią wyobraźni niż rzeczywistości notarialnej.

Dokonywanie czynności notarialnej bez sporu o prawo nie wyczerpuje polaryzacji dzielącej owe zachowanie stron od sporu o prawo, dla którego uzasadnieniem jest stosowanie przymusu władztwa publicznego, nie wyłączając organów wymiaru sprawiedliwości. A przecież notariusz jest „aktywnym uczestnikiem szeroko pojętego wymiaru sprawiedliwości” i w tym kontekście część kompetencji notariusza można określić mianem „decyzji stosowania prawa”⁸. Owa polaryzacja stanowisk: „prawo bez sporu, spór o prawo”, którą *ex definitione* można byłoby uznać za prymarną na rzecz władztwa publicznego, żeby określenie to odróżnić od „interesu ogólnego” zastrzeżonego dla kompetencji notariusza, jest zbyt uproszczonym spojrzeniem w przestrzeń sprawowanej jurysdykcji przez oba te podmioty choćby w obszarze organów ochrony prawnej (rozd. II). Bez szerszego uzasadnienia zasadne jest twierdzenie, że notariusz jest nośnikiem monteskiuszowskiego trójpodziału władzy w szeroko rozumianej władzy sądowniczej, której w zleconych zakresach jest jej bezpośrednim administratorem w ramach stosowania prawa bez sporu (tak jest np. w Austrii, Belgii i na Węgrzech).

⁸ Zob. uchwała SN z 18.12.2013 r., III CZP 82/13, OSNC 2014/10, poz. 101.

Rozdział II

CZYNNOŚCI NOTARIALNE SYMPTOMEM NOWOCZESNEGO STATUSU *AUCTORITAS* NOTARIUSZA WYZNACZONYM KOMPETENCJAMI AKTU POWOŁANIA

1. *Auctoritas* notariusza nowoczesnym odniesieniem sprawowania *iurisdictio* w porządku prawnym państwa

Niemal powszechnie akceptowany w krajowym porządku prawnym złożony status ustrojowy notariusza świadczy również o tym, że jego sytuacja prawna nie jest jednorodna¹. Przewijający się w tym konstrukcie symptom nowoczesności, *auctoritas*, nakazuje odnieść się także do sprawowania przez notariusza *iurisdictio* w porządku prawnym państwa bez wyraźnej dotychczasowej dominującej polaryzacji imperium państwa *versus* wolnego zawodu i swobody przedsiębiorczości świadczenia usług notarialnych w przestrzeni unijnej.

Określenie „nowoczesność” jest równie wieloznaczne jak ponowoczesność czy praworządność, a nie są to pojęcia zupełnie obce rzeczywistości notarialnej. Nazwy te są w powszechnym użyciu języka prawniczego; nas interesują głównie w odniesieniu do publicznego porządku prawnego w kompatybilnym odniesieniu do prawodawstwa i orzecznictwa unijnego (pkt 2).

¹ Zob. postanowienie TK 17.12.2008 r., Ts 255/07, OTK-B 2008/6, poz. 233.

Za T. Kizwalterem polską nowoczesność lokujemy wśród inicjatyw jurysdykcyjnych (w przestrzeni doktrynalnej i orzeczniczej sądów) mających służyć interesowi społecznemu, ale i zrazem modernizacji państwa². W ten sposób powstało wcześniejsze określenie „zjawisko notariatu”³, którego ustrojowy wymiar skonkretyzowany został w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Prawo o notariacie (cyt. dalej jako rozp. z 1933 r.). Ustrojowy przełom owego „zjawiska” miał swój wymiar w Polsce porobiorowej i uzyskaniu w 1918 r. niepodległości. Przeszedł jednak do historii (genealogia) jako zunifikowane prawo notarialne w strukturze prawno-organizacyjnej poza etatyzmem zbiurokratyzowanej państwowej administracji⁴. Zadania notariatu nadal pozostają w zainteresowaniu państwa; twierdzi się trafnie, że są zadaniami państwa realizowanymi poza strukturami etatowymi państwa, wykonywanymi na ryzyko i odpowiedzialność prawną notariusza *in spe*, który m.in. jako płatnik „utrzymuje” państwo i jego byt prawno-gospodarczy.

Postnowoczesność (najpierw ponowoczesność) to konstrukcja socjologiczna. Według Z. Baumana współczesna „płynna nowoczesność” to kres „epoki projektów społecznych”, „projektu doskonałego państwa” na rzecz chaotycznych sił wolnej konkurencji, a państwo znosi lub ogranicza kontrolę i samo promuje elastyczność opartą na nowych zasadach prywatyzacji, deregulacji i liberalizacji⁵. Należy się

² T. Kizwalter, *Polska nowoczesność. Genealogia*, Warszawa 2020.

³ W.L. Jaworski, *Reforma notariatu*, Kraków 1929, s. 17 i n.

⁴ Okres funkcjonowania notariatu państwowego (państwowych biur notarialnych) (1952–1991) uważany jest współcześnie jako zjawisko przejściowe, które nie zaważyło na trwałym konstrukcie notariatu publicznego, z legitymizacją notarialnego dokumentu urzędowego jako przedmiotu obrotu cywilnoprawnego. Modernizacyjnym wymiarem nowoczesnej cywilizacji myślenia było wprowadzenie w rozp. z 1933 r. obowiązku zachowania jednolitej formy aktu notarialnego dla obrotu nieruchomości ksiąg wieczystych, która w pełni została zrealizowana dopiero na gruncie ustawy z 1991 r. z przełomem treści przepisu art. 92 § 4 i 4¹ p.n. w zw. z art. 626⁴ i n. k.p.c.

⁵ Bliżej Z. Bauman, *Prawodawcy i tłumacze*, przekład A. Ceynowa, J. Giebutłowski, Warszawa 1998; Z. Bauman, *Płynna nowoczesność*, przekład T. Kunz, Kraków 2008; Z. Bauman, *44 listy ze świata płynnej nowoczesności*, przekład T. Kunz, Kraków 2011; D. Stoll, *Płynna nowoczesność a neoliberalizm. Wokół myśli Zygmunta Baumana*,

Publikacja podzielona jest na dwie części: wprowadzenie oraz akty prawne. Pierwsza część stanowi kompendium wiedzy teoretycznej oraz praktycznej w zakresie łącznego stosowania poszczególnych aktów prawnych. W części drugiej zawarto najważniejsze i najczęściej stosowane w praktyce akty prawne regulujące problematykę notariatu, tj.:

- ustawę – Prawo o notariacie,
- rozporządzenia wykonawcze do ustawy – Prawo o notariacie,
- Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza,
- przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące postępowania wieczysto-księgowego, egzekucyjnego i klauzulowego.

Zbiór ułatwi posługiwanie się regulacjami prawnymi odnoszącymi się do wszelkich nieruchomości, dla których są prowadzone bądź zostaną założone księgi wieczyste.

Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla praktyków – notariuszy, sędziów, referendarzy sądowych, adwokatów, radców prawnych, a także aplikantów. Może stanowić również pomoc dla studentów prawa oraz pracowników naukowych.

Aleksander Oleszko – emerytowany profesor doktor habilitowany nauk prawnych, profesor zwyczajny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; specjalizuje się w prawie obrotu nieruchomościami, prawie o księgach wieczystych i hipotece, prawie o notariacie oraz prawie rolnym.

Radosław Pastuszko – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor uczelni w Katedrze Prawa Rolnego i Gospodarki Gruntami Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

9 788382 863413 W03P01

ISBN 978-83-8286-341-3

9 788382 863413

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 99 ZŁ (W TYM 5% VAT)